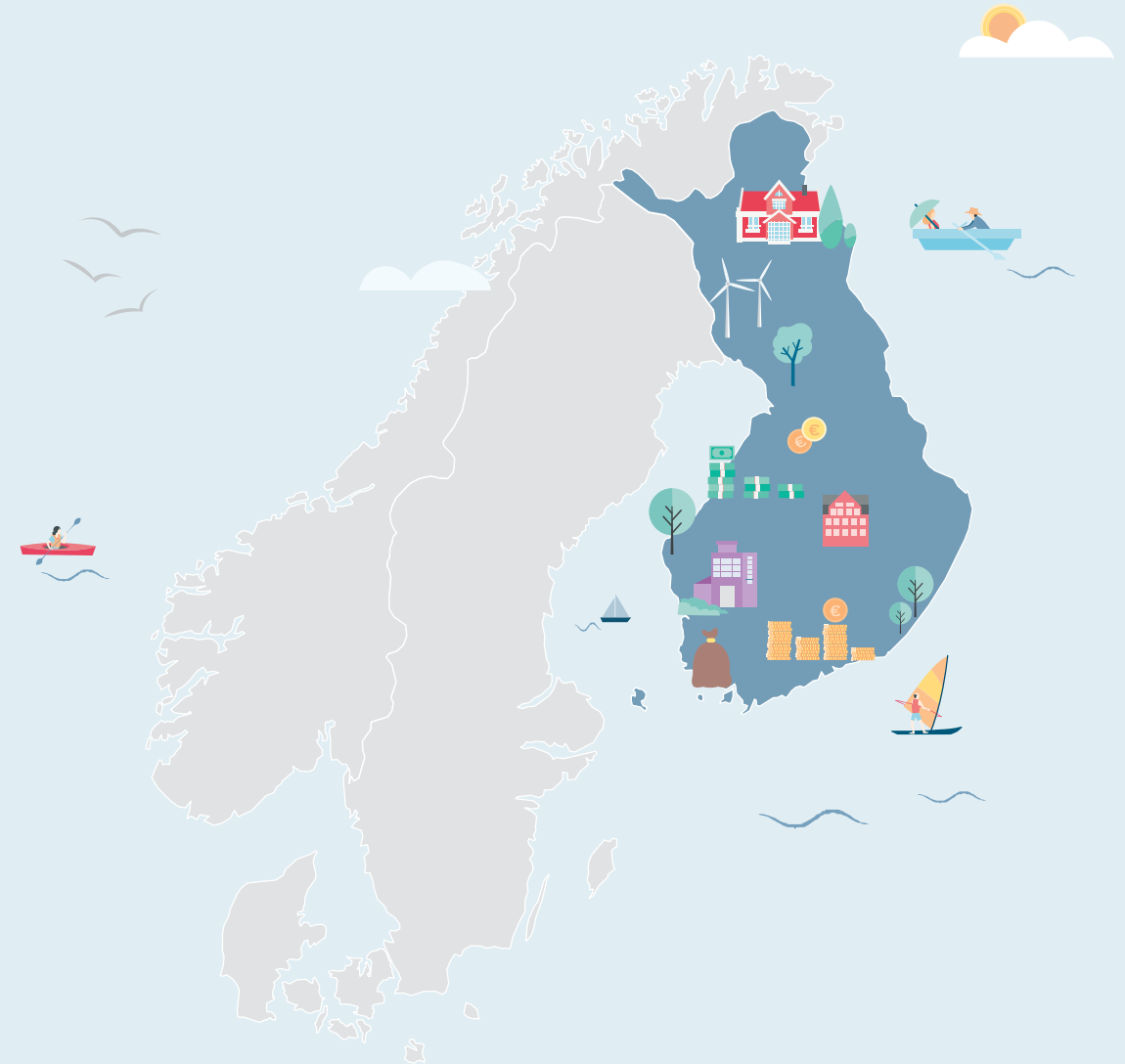

Taloudellinen mielenrauha 2023

Tietoa Taloudellinen mielenrauha -kyselytutkimuksesta

Danske Bank on jo vuodesta 2018 selvittänyt pohjoismaalaisten taloudellisen mielenrauhan tasoa, ja keväällä 2023 toteutettiin kuudes mittaus. Kyselyissä on selvitetty suomalaisten käsitystä omasta taloustilanteestaan nyt ja tulevaisuudessa sekä suomalaisten kokemaa taloudellista mielenrauhaa.

Tämän Pohjoismaissa toteutetun selvityksen pohjalta Danske Bank on kehittänyt taloudellista mielenrauhaa kuvaavan indeksin. Indeksi on rakennettu kysymyksistä, jotka mittaavat ihmisten luottavaisuutta omaan taloudelliseen tilanteeseensa, talouteen liittyvien huoltien määrää ja oman taloudellisen tilanteen tulevaisuudennäkymiä

Tiedot kerättiin sähköpostikyselynä 24.2. - 10.3.2023 välisenä aikana YouGovin kuluttajapaneelissa.

Tutkimuksen kohderyhmään kuuluvat 18 vuotta täyttäneet. Lähtöotos muodostettiin ja lopullinen vastaajajoukko painotettiin aikuisväestöä edustavaksi iän (18v.+), sukupuolen ja asuinalueen mukaan.

Suomessa kokonaisvastaajamäärä on 3021. Kokonaistuloksissa (N=3021) keskimääräinen virhemarginaali on noin $\pm 1,5\%$ -yksikköä suuntaansa (95%:n luottamustasolla).

Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa vastaajamäärä on noin 1000/maa. Kokonaistuloksissa (N= ~ 1000) keskimääräinen virhemarginaali on noin $\pm 2,7\%$ -yksikköä suuntaansa (95%:n luottamustasolla).

Mistä taloudellinen mielenrauha koostuu?

Danske Bank kysyi 3000 suomalaiselta, millä tasolla heidän taloudellinen mielenrauhansa on: millaisena oma taloudellinen tilanne ja sen tulevaisuus suomalaisille itselleen näyttäytyy.

Sama kyselytutkimus toteutettiin myös Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, mikä mahdollistaa mielenkiintoisen vertailun Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä.

 Luottamus	 Rahahuolet	 Yleinen taloustilanne
 Tulevaisuus	 Eläke	 Tulot
 Varallisuus	 Lainat	 Kulutusvalinnat

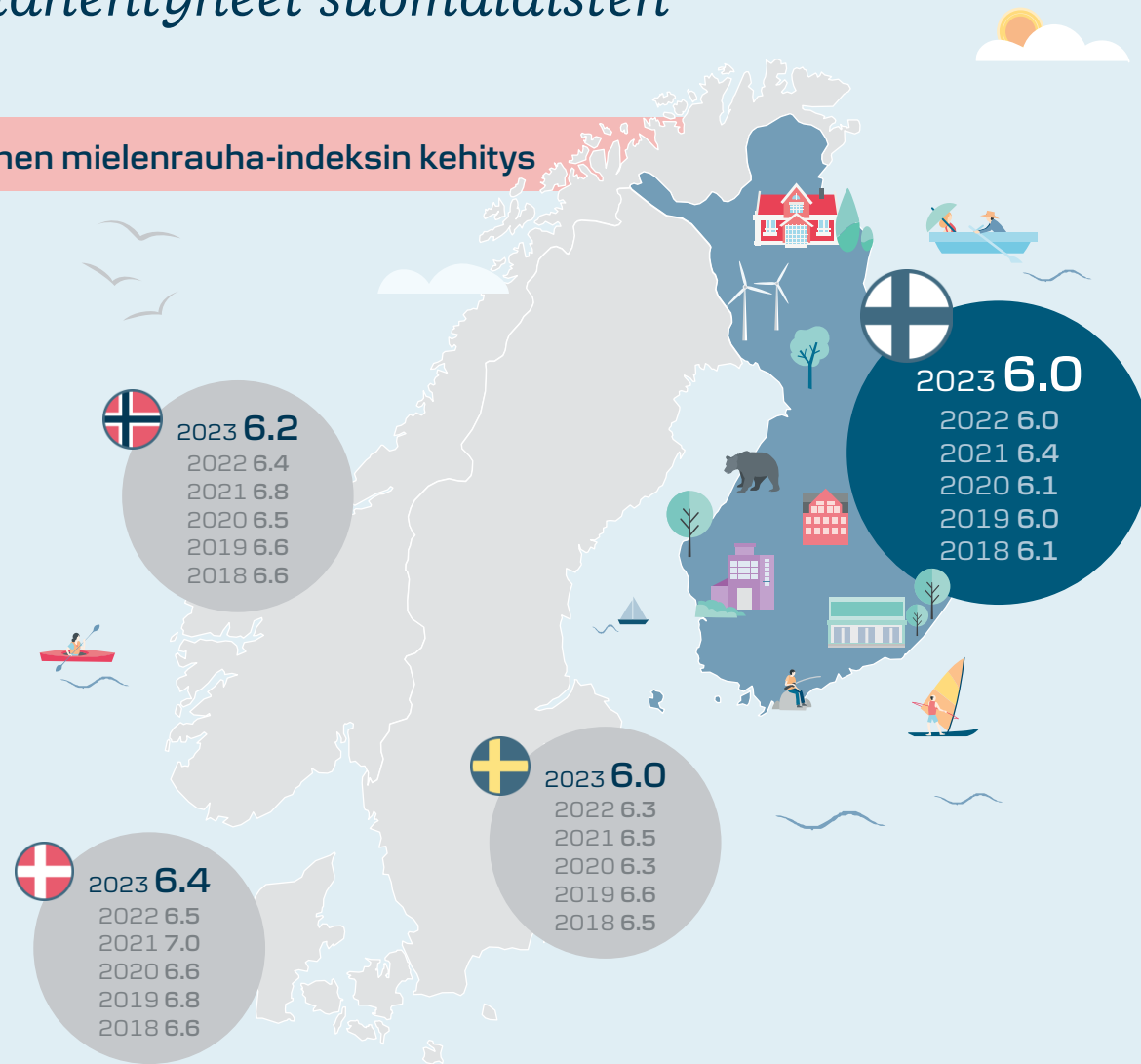

Suomalaisten taloudellinen mielenrauha säilyi vakaana taloudellisen epävarmuuden keskellä. Muut Pohjoismaat lähentyneet suomalaisten taloudellisen mielenrauhan tasoa

Suomalaisten taloudellinen mielenrauha on säilynyt vakaana taloudellisen epävarmuuden keskellä. Muiden Pohjoismaiden taloudellinen mielenrauha on laskussa ja ne ovat siten lähentyneet suomalaisten taloudellisen mielenrauhan tasoa. Ruotsalaisten taloudellinen mielenrauha on nyt samalla tasolla kuin suomalaisten.

Vaikka suomalaisten taloudellisessa mielenrauhassa ei indeksitasolla ole tapahtunut muutoksia, jo vuonna 2018 alkanut trendi tulojen ja menojen yhteensovittamisen vaikeutumisesta jatkuu edelleen. Tähän vaikuttavat varmasti arjen kustannusten kasvu inflaation, energian hintojen nousun ja korkojen korottamisen myötä. Keskituloisten huoli rahojen riittävydestä kasvoikin jyrkimmin jo toista vuotta peräjälkeen.

Taloudellinen mielenrauha-indeksin kehitys

Indeksi – Naisten taloudellinen mielenrauha on matalampi kuin miesten kaikissa Pohjoismaissa. Tanskassa sukupuolten välinen ero on Pohjoismaiden pienin

Naisten taloudellinen mielenrauha on edelleen mihiä matalampi, vaikka joillain osa-alueilla onkin havaittavissa, että myös miesten taloushuolet kasvavat ja usko taloustilanteen heikkenee. Esimerkiksi tulojen ja menojen yhteensovittaminen on vaikeutunut miehillä enemmän kuin naisilla

Taloudellinen mielenrauha sukupuolten välillä Pohjoismaissa vuonna 2023

	Naiset	Miehet
 Suomi	5.8	6.1
 Ruotsi	5.9	6.2
 Tanska	6.4	6.5
 Norja	6.1	6.3

Suomalaisten naisten ja miesten taloudellinen mielenrauha vuosina 2018–2023

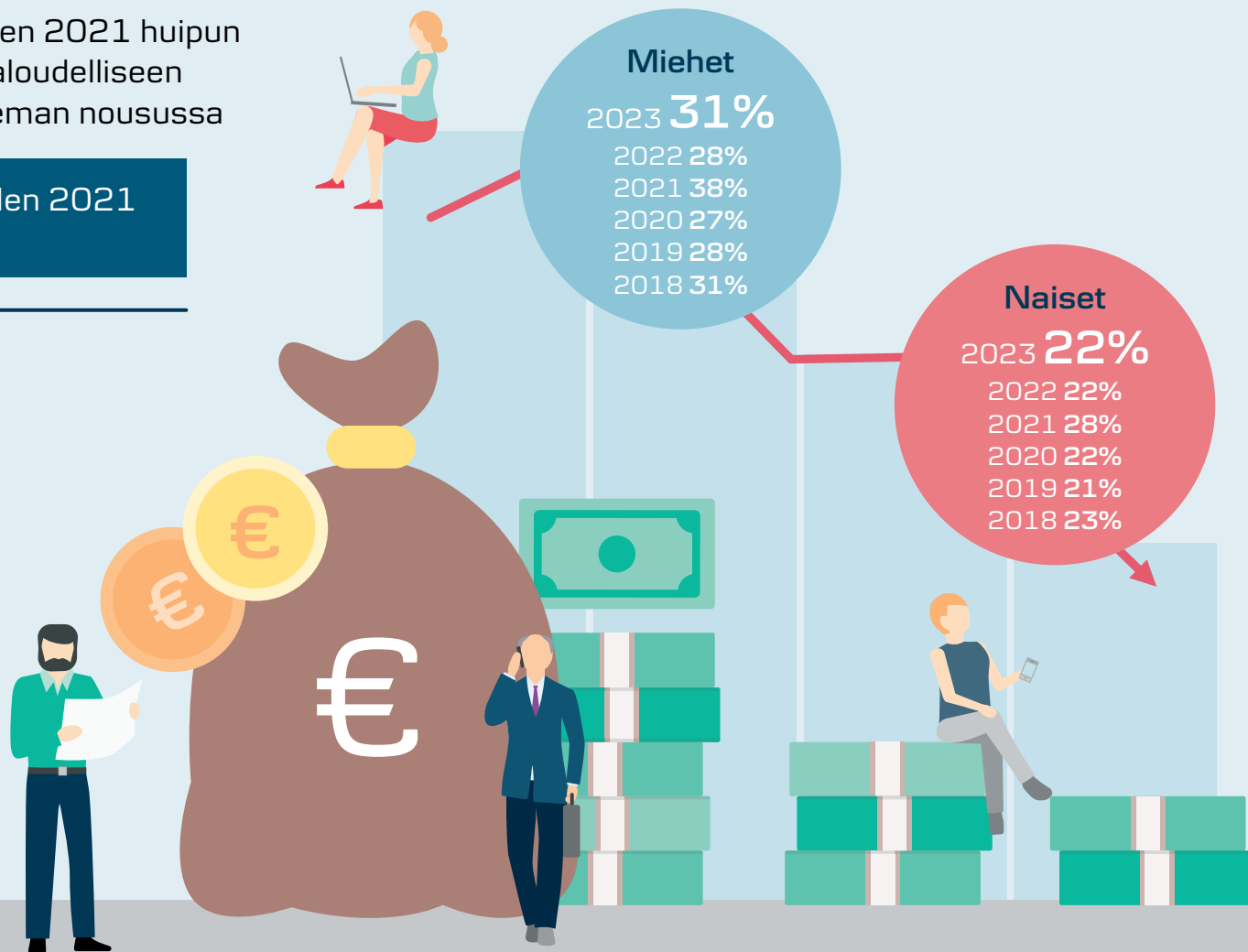
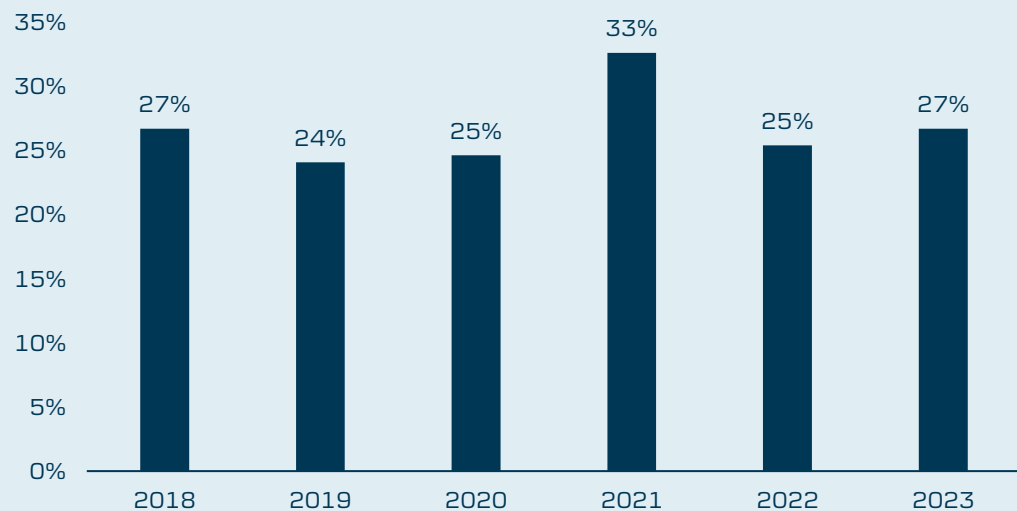

Luottavaisuus omaan nykyiseen taloudelliseen tilanteeseen on viime vuoden tasolla

Suomalaisten luottavaisuus omaan talouteen on palautunut vuoden 2021 huipun jälkeen aiempien vuosien tasolle. Miesten luottavaisuus omaan taloudelliseen tilanteeseen edelleen naisia korkeampi, miesten luottavaisuus hieman nousussa

Suomalaisten luottavaisuus omaan talouteen on palautunut vuoden 2021 huipun jälkeen aiempien vuosien tasolle

Missä määrin suhtaudut nykyiseen taloudelliseen tilanteeseesi luottavaisesti? Suuressa tai erittäin suuressa määrin

Luottamus omaan taloudelliseen tilanteeseen on pysynyt kutakuinkin samana viime vuodesta kaikissa tuloluokissa

Missä määrin suhtaudut nykyiseen taloudelliseen tilanteeseesi luottavaisesti?

Luottavaisesti suhtautuvien osuus

[Kotitalouden tulojen mukaan]

Pienituloiset

2023 **16%**

2022 14%
2021 21%
2020 15%
2019 14%
2018 18%

Keskituloiset

2023 **35%**

2022 35%
2021 45%
2020 34%
2019 36%
2018 37%

Suurituloiset

2023 **58%**

2022 59%
2021 68%
2020 54%
2019 53%
2018 57%

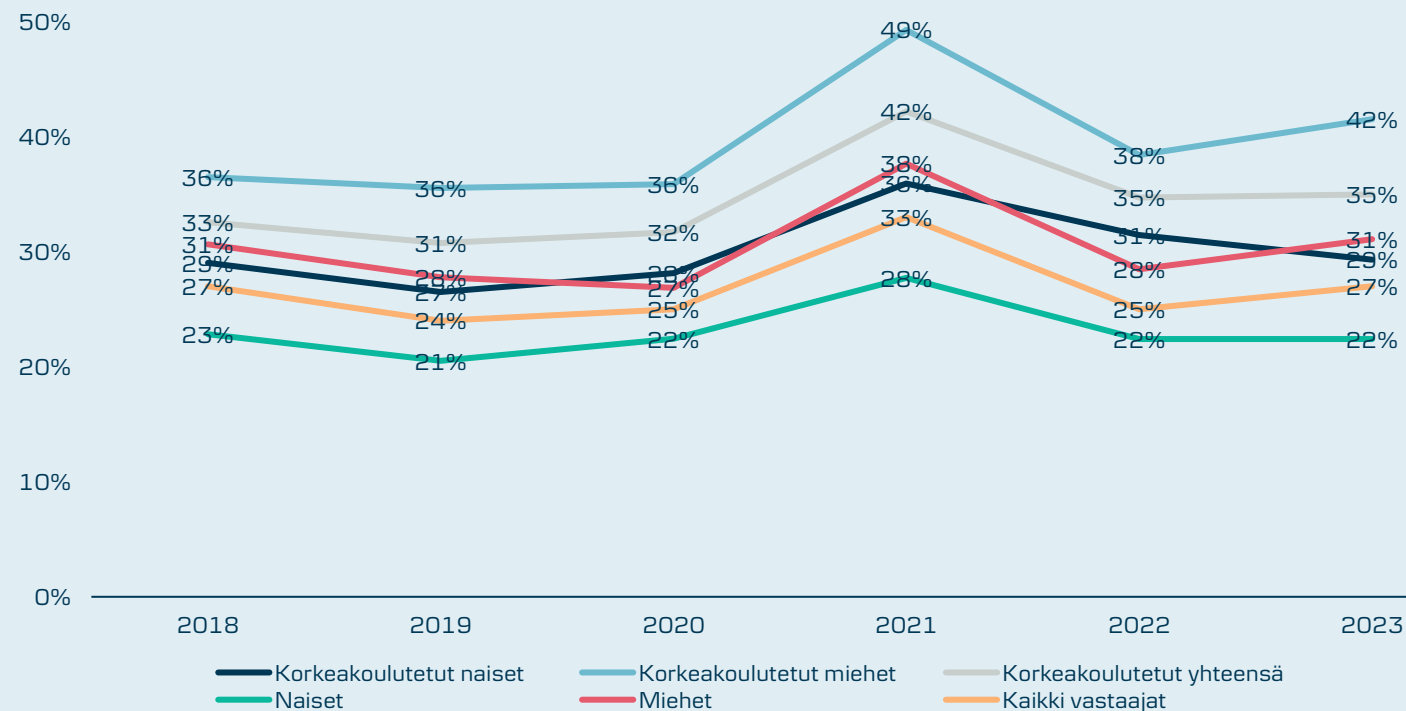

Luottavaisimpia ovat miehet, korkeasti koulutettujen naisten luottamus matalampi kuin miesten keskimäärin

Korkeakoulutetut suhtautuvat talouteensa luottavaisemmin kuin suomalaiset keskimäärin. Kuitenkin sukupuolten välinen ero on korkeakoulutettujen parissa suurempi kuin väestössä keskimäärin. Korkeakoulutettujen naisten luottavaisuus omaan talouteen on laskussa, mutta miehet ovat viime vuotta luottavaisempia.

Missä määrin suhtaudut nykyiseen taloudelliseen tilanteeseesi luottavaisesti?

Luottavaisesti suhtautuvien osuus

Odotukset tulevasta ovat jälleen nousussa lähitulevaisuuden synkemmistä näkymistä huolimatta

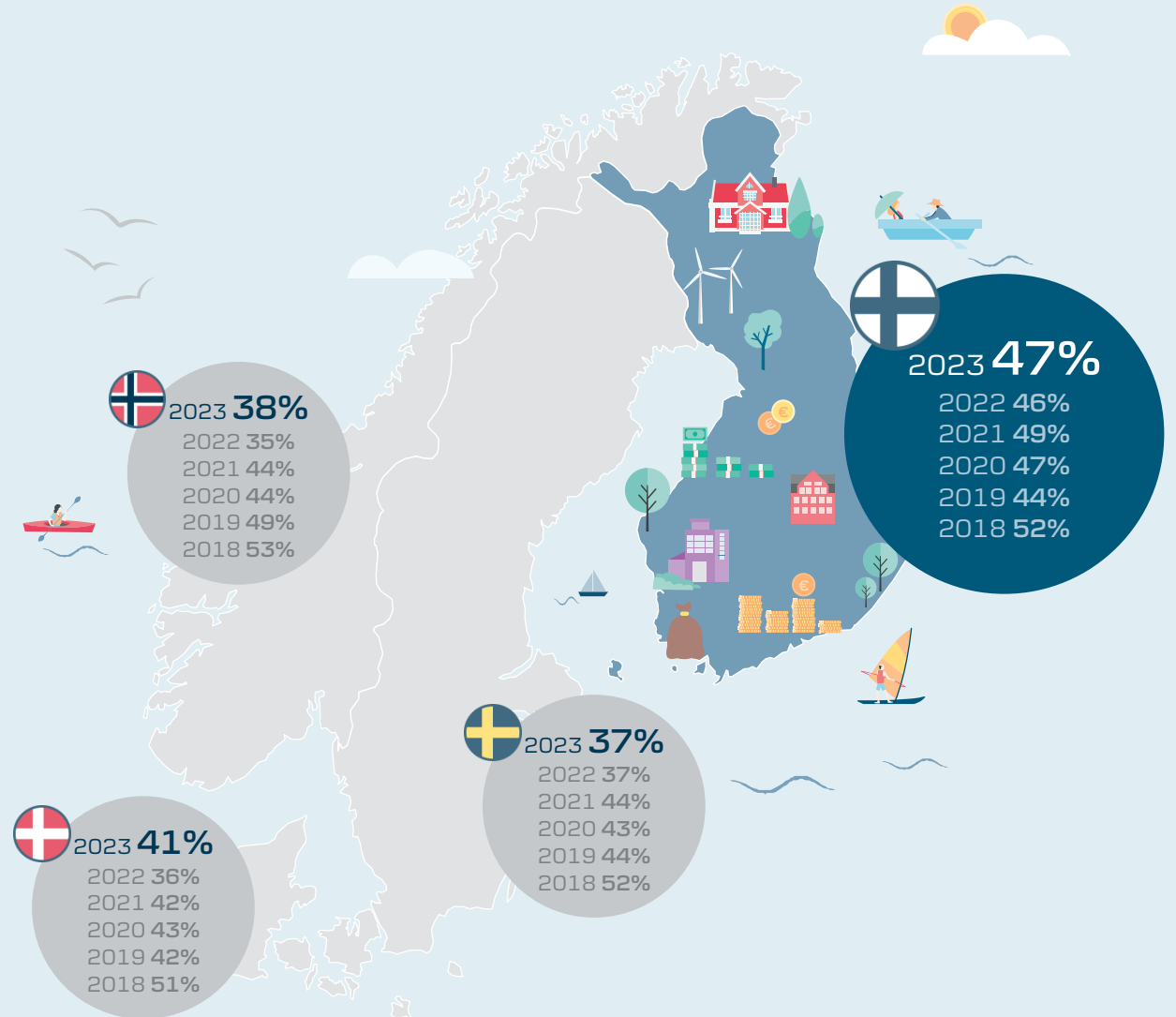
Suomalaiset ovat nyt jo neljättä vuotta Pohjoismaiden optimistisimpia mitä tulee tulevaisuuden taloudelliseen tilanteeseen.

Suomalaisten tulevaisuudenusko on kutakuinkin samoissa luvuissa kuin viime vuonna.

Pienituloisten tulevaisuudenusko on nousussa, mutta suurituloisten tulevaisuudenuskon selvä lasku pitää suomalaisten yhteisen luvun samana kuin vuonna 2022.

Naisten ja miesten tulevaisuudenuskossa ei ole eroa.

Millainen odotat taloudellisen tilanteesi olevan 5 vuoden kuluttua suhteessa nykytilanteeseen?
Vastaajat, jotka odottavat taloudellisen tilanteensa olevan parempi

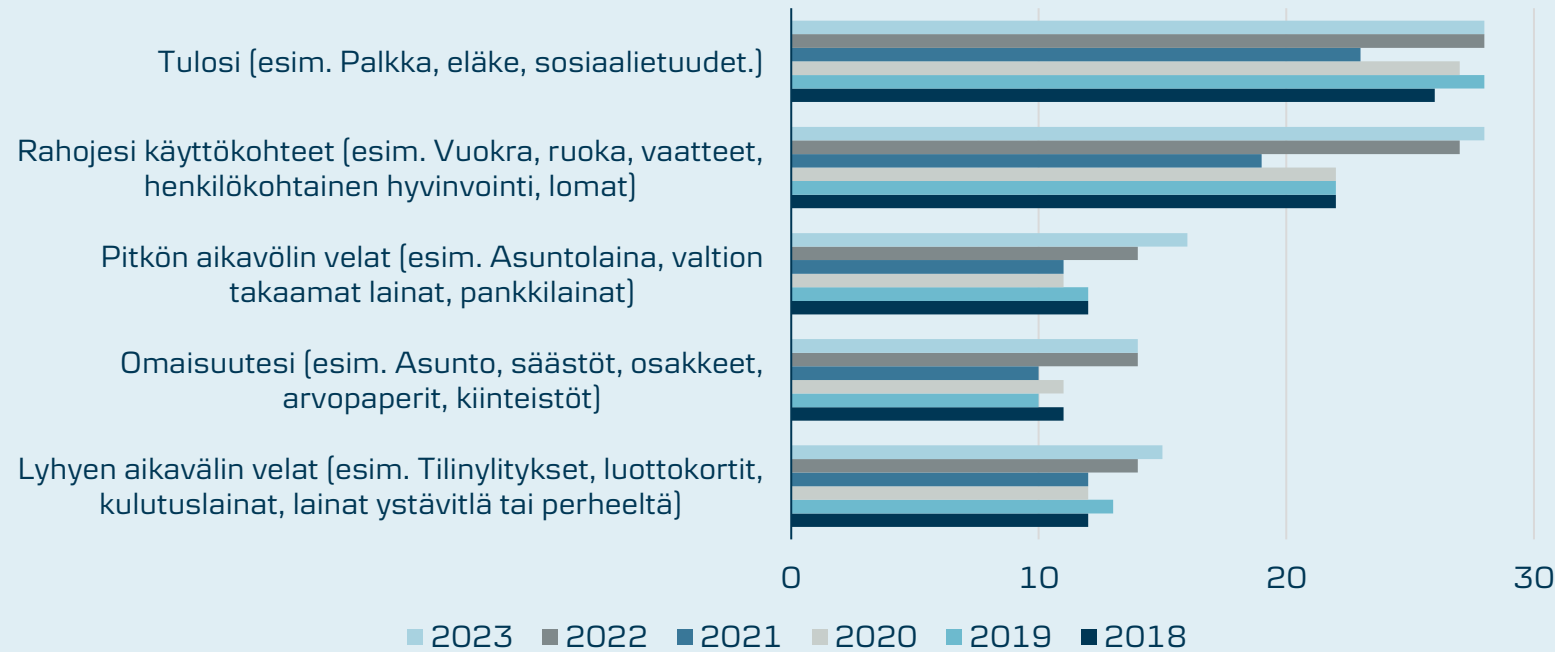
Huoli rahojen käyttökohteista pysyy korkealla

Jo viime vuonna selvästi lisääntynyt huoli rahojen käyttökohteista on pysynyt korkealla suomalaisten keskuudessa. Huoli pitkän aikavälin velasta on myös kasvussa.

Jo viime vuonna puhuttanut arjen kustannusten kasvu on realisoitunut inflaation, energian hintojen nousun ja korkojen korottamisen myötä. Tämä on pitänyt suomalaisten huolet menoista korkealla.

Missä määrin olet säännöllisesti huolissasi seuraavista talouteesi liittyvistä asioista?

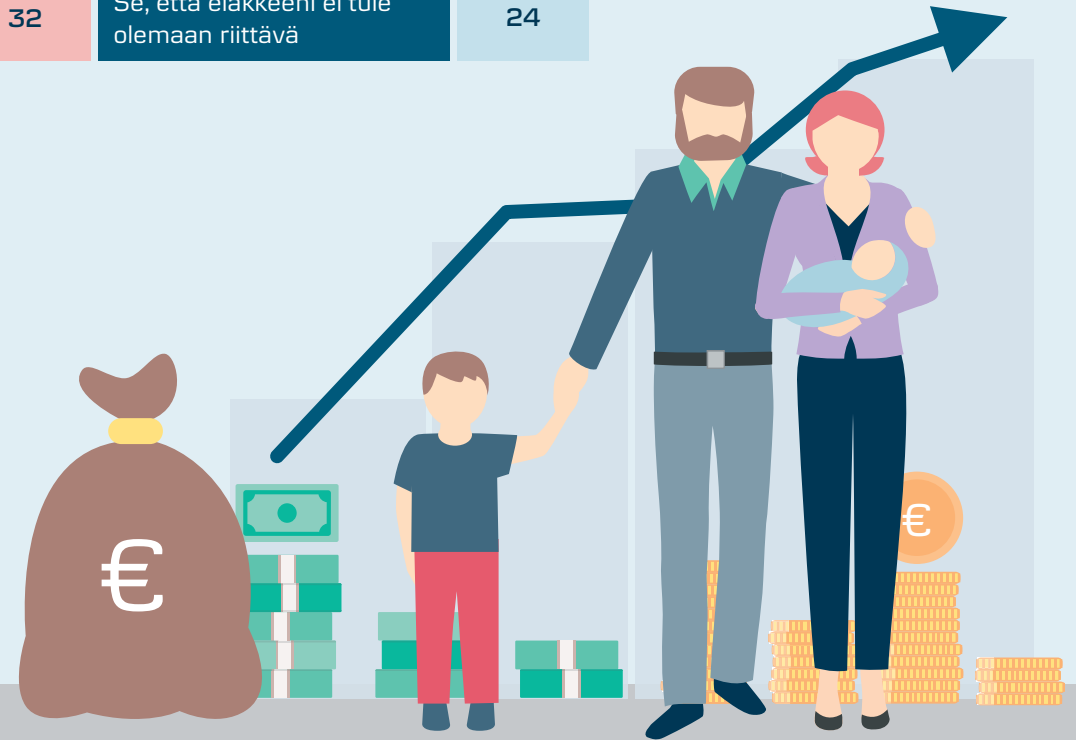
Suuresta tai erittäin suuresta määrin huolissaan olevat

Kolme suurinta taloushuolta on pysynyt samana, naisilla on miehiä enemmän taloudellisia huolenaiheita

Mikä on suurin taloudellinen huolenaiheesi?; % Voit valita enintään 3 vastausta	2019 ¹	2020	2021	2022	2023
Se, ettei minulla ole varaa odottamattomiin menoihin	37	38	37	38	39
Se, etten voi elää haluamani kaltaista elämää	27	28	29	30	30
Se, että eläkkeeni ei tule olemaan riittävä	31	31	30	27	28
Se, ettei minulla ole varaa ostaa päivittäisiä tarpeita	15	14	12	19	17
Se, etten voi maksaa laskujani ajallaan	14	15	14	16	16
Se, etten selviä luotoistani tai lainoistani	12	12	11	11	14
Se, etten pysty asumaan kodissani/asunnossani	12	13	12	12	12
Työpaikan menetys	14	13	12	10	10
Minulla ei ole taloudellisia huolia	14	15	14	13	13

Naiset		Miehet
44	Se, ettei minulla ole varaa odottamattomiin menoihin	34
33	Se, etten voi elää haluamani kaltaista elämää	28
32	Se, että eläkkeeni ei tule olemaan riittävä	24

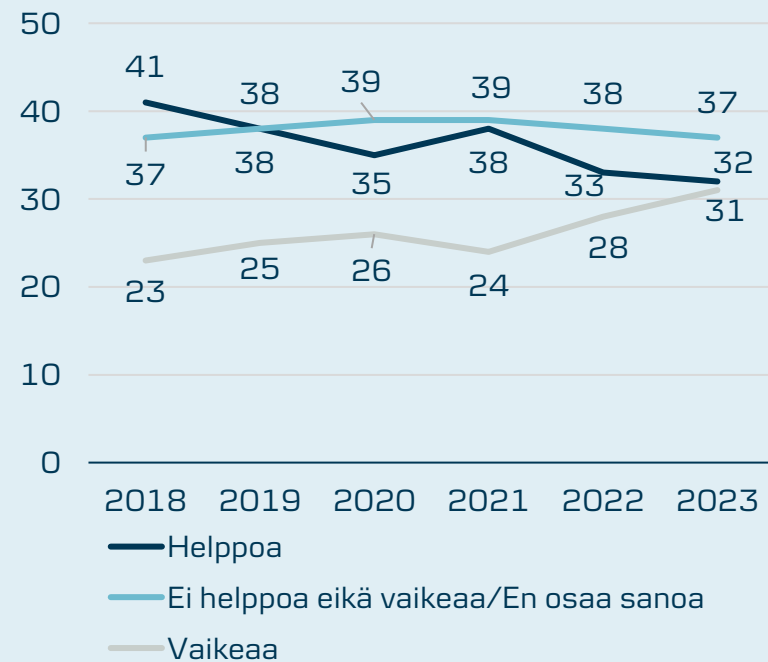

¹ Kysymystä ei kysytty vuoden 2018 mittauksessa
 Danske Bank: Taloudellinen Mielenrauha - kyselyt 2018-2023

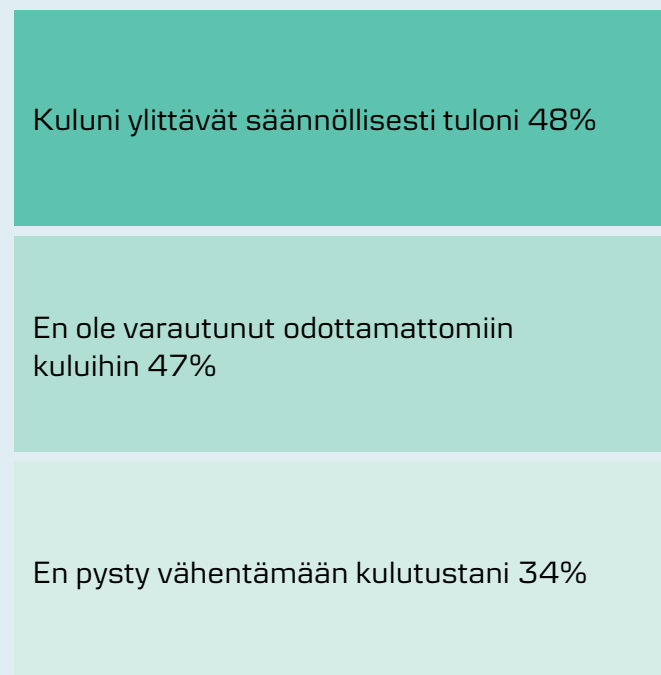
Tulojen ja menojen yhteensovittaminen on vaikeaa lähes joka kolmannen suomalaisen mielestä

Vuonna 2018 alkanut trendi tulojen ja menojen yhteensovittamisen vaikeutumisesta jatkuu edelleen. Vuosi 2021 oli poikkeusvuosi kehityksessä. Nousseiden hintojen ja korkojen myötä, yhä useampi suomalainen kokee kulutuksen vähentämisen vaikeaksi.

Onko sinusta yleisesti ottaen vaikeaa vai helppoa sovittaa tulosi ja menosi yhteen?; %

3 yleisintä syytä miksi tulojen ja menojen yhteensovittaminen on vaikeaa

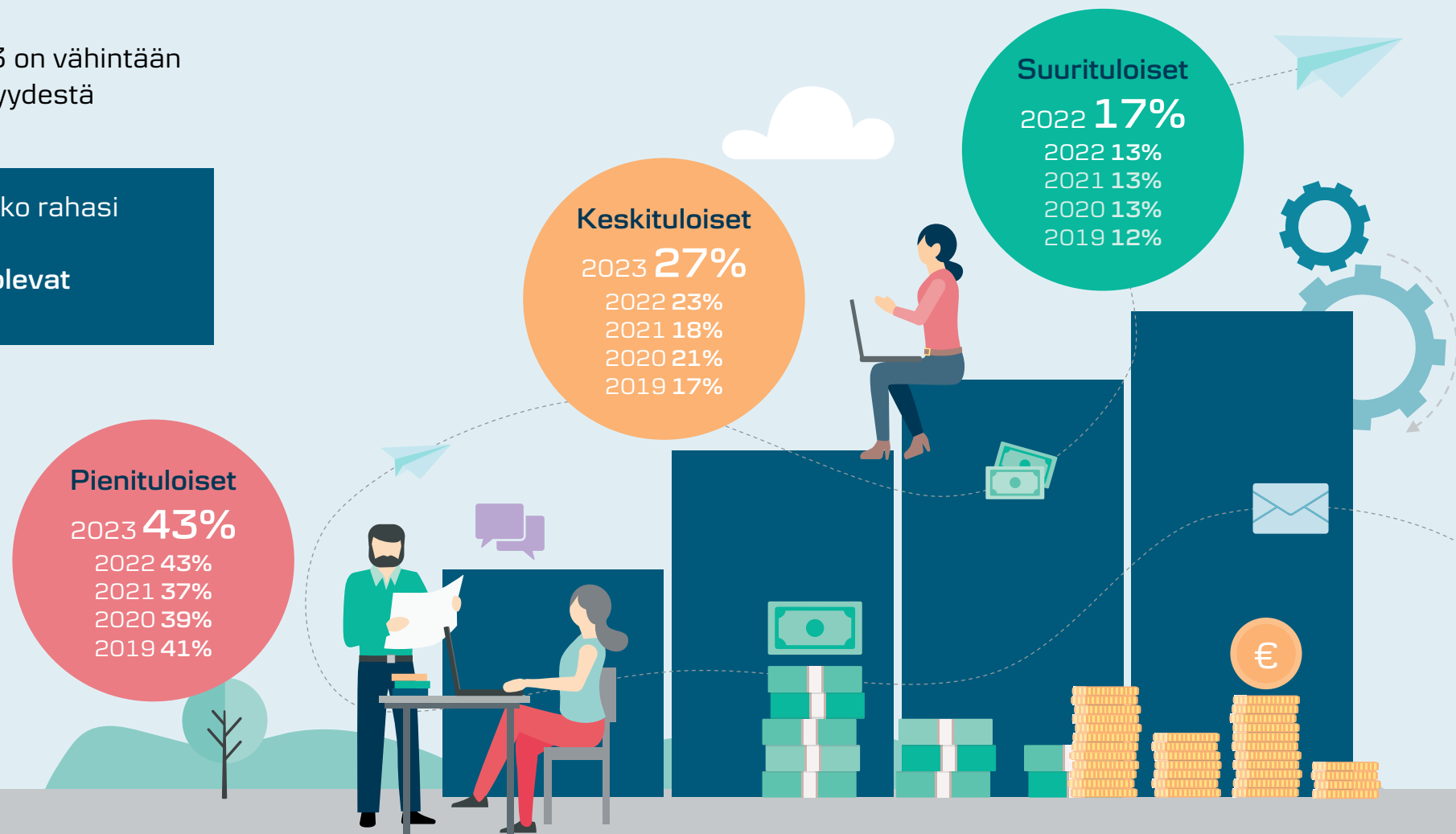
¹ Kysymystä ei kysytty vuoden 2018 mittauksessa
 Danske Bank: Taloudellinen Mielenrauha - kyselyt 2018-2023

Viikoittain rahojensa riittävydestä huolissaan olevien määrä nousussa korkeammissa tuloluokissa

Kaikista suomalaisista vastaajista 1/3 on vähintään viikoittain huolissaan rahojensa riittävydestä

Kuinka usein olet huolissasi siitä, saatko rahasi riittämään kaikkeen tarvittavaan?

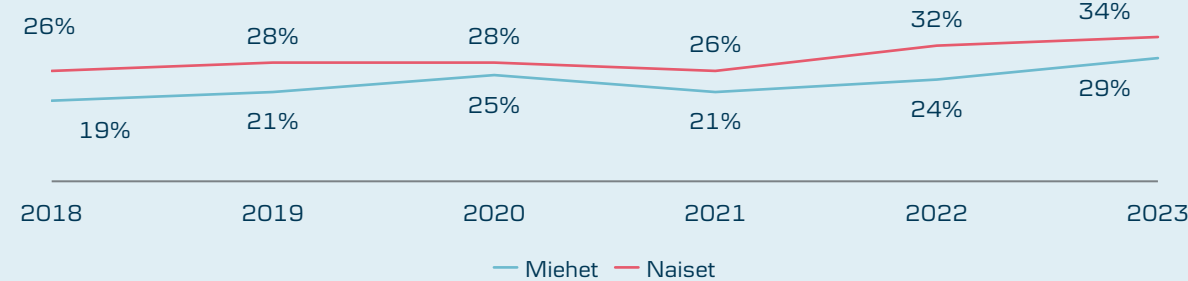
Viikoittain tai useammin huolissaan olevat
(Henkilökohtaisten tulojen mukaan)

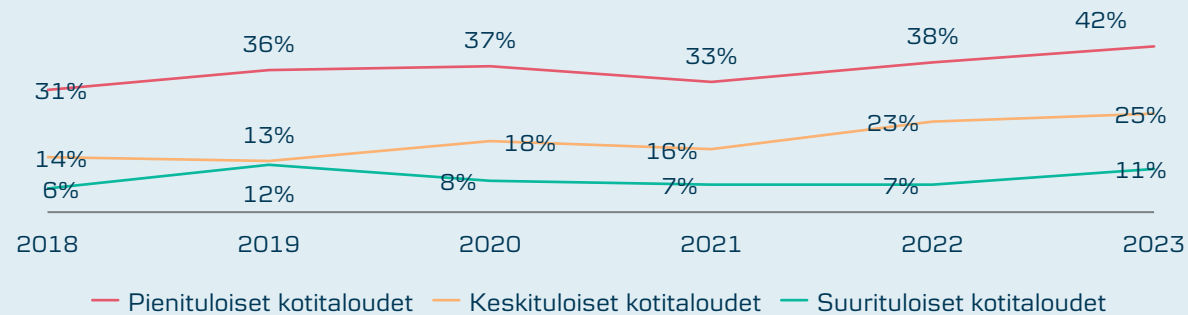
Tulojen ja menojen yhteensovittaminen on vaikeutunut miehillä enemmän kuin naisilla, yhteensovittaminen vaikeutunut myös kaikissa tuloluokissa

Onko sinusta yleisesti ottaen vaikeaa vai helppoa sovittaa tulosi ja menosi yhteen?

Ne, joiden mielestä vaikeaa, naiset vs. miehet

Ne, joiden mielestä vaikeaa, tuloluokittain kotitalouden tulojen mukaan

Huoli tulojen ja menojen yhteensovittamisesta pysynyt kutakuinkin viime vuoden tasolla

Missä määrin olet säännöllisesti huolissasi siitä, riittävätkö tulosi kattamaan kaikki kulusi (säännölliset menot, muut juoksevat menot, säästöt jne.)?

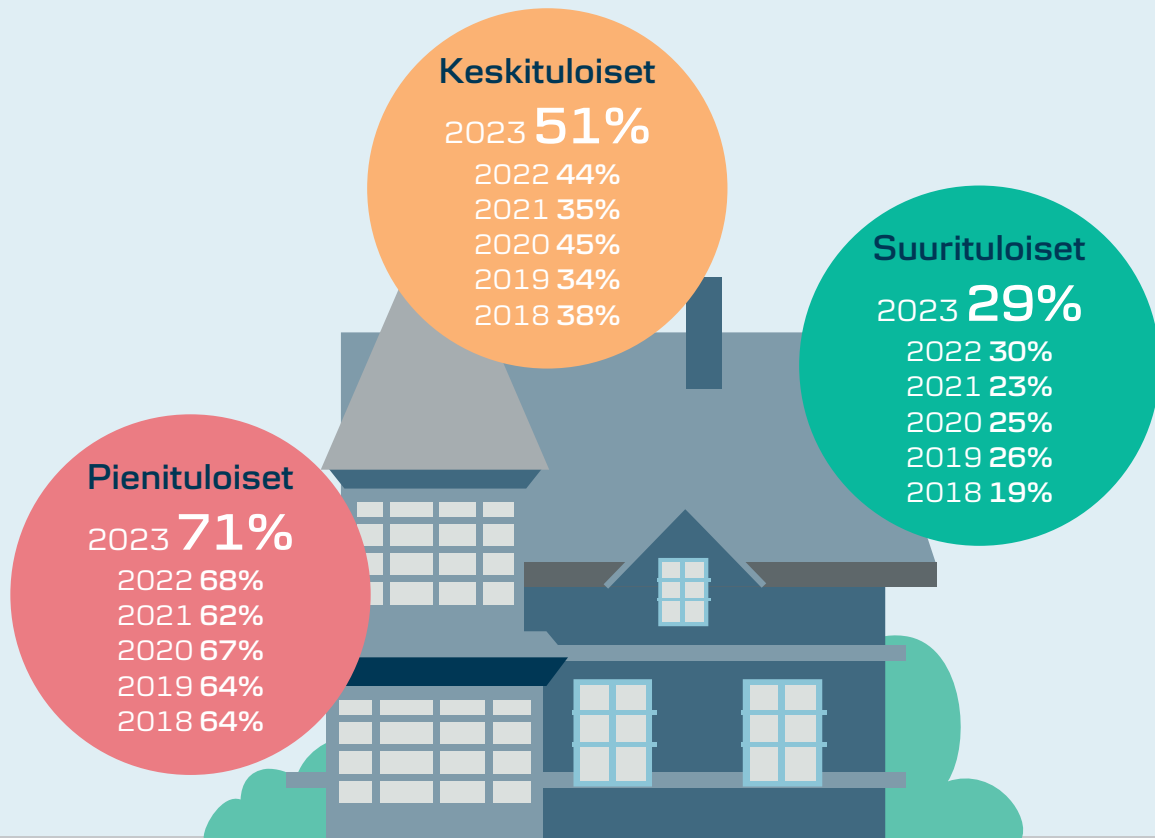
2023 **16%**, **26%**, **32%**, **13%**, **10%**, **03%**
 2022 **16%**, **28%**, **31%**, **13%**, **10%**, **03%**
 2021 **20%**, **30%**, **28%**, **10%**, **08%**, **04%**
 2020 **17%**, **29%**, **31%**, **12%**, **08%**, **03%**
 2019 **18%**, **29%**, **29%**, **11%**, **09%**, **04%**

Xx - En lainkaan   Xx - Suuressa määrin
 Xx - Pienessä määrin   Xx - Erittäin suuressa määrin
 Xx - Jossain määrin   Xx - En osaa sanoa

Keskituloisten huoli rahojen riittävyydestä kasvaa jyrkimmin toista vuotta peräjälkeen

Kuinka usein olet huolissasi siitä, saatko rahasi riittämään kaikkeen tarvittavaan? **Kuukausittain tai useammin huolissaan olevat** [Kotitalouden tulojen mukaan]

Kuinka usein olet huolissasi siitä, saatko rahasi riittämään kaikkeen tarvittavaan? **Kuukausittain tai useammin huolissaan olevat** [Henkilökohtaisten tulojen mukaan]

